

SZCZEPIĆ CZY NIE SZCZEPIĆ ?

STANIEMY PRZED DYLEMATEM

Komentarza udziela gen. broni rez. dr Mirosław RÓŻAŃSKI, 2020.
Publikacja w ramach projektu NEPTUNE fundacji Stratpoints.

Epidemia weryfikuje zdolność państwa do walki o życie i zdrowie obywateli.

Niedługo struktury państwa będą podlegać ponownej weryfikacji, tym razem w odniesieniu do szczepień ochronnych.

Jako państwo staniemy przed dylematem. Dylematem prawnym i moralnym jak rozstrzygnąć i przekuć na decyzję jedyną znaną i w historii medycyny pozytywnie zweryfikowaną procedurę jaką jest szczepienie ochronne.

Zapowiedzi polityków jak również tych, którzy sprawują urzędy państwowe wskazują, że szczepienia nie będą miały charakteru obowiązkowego. Będą oferowane do stosowania na zasadzie dobrowolności, w pierwszej kolejności, wstępnie wskazanym grupom ryzyka.

Dlaczego państwo nie decyduje się na obowiązkowe zaszczepienie ok. 30 mln (dorosłych) obywateli? Od dawna wiadomo, a jest to wiedza empiryczna, że jeśli nie zostanie wszczepiona populacja na poziomie ok. 80% to choroba nadal się będzie szerzyć. Czy dobrowolność szczepień wynika z faktu, że koszty szczepionki będzie ponosił szczepiony, i nie będzie ona refinansowana przez państwo jak to się dzieje w przypadku szczepień obowiązkowych?

Problem szczepień ochronnych przeciwko Covid-19 będzie również dotyczyć Sił Zbrojnych. Wkraczamy w obszar, w którym Zwierzchnik Sił Zbrojnych, a z pewnością dowódcy będą musieli rozstrzygnąć kwestie gotowości bojowej wojsk, a dobrowolnością lub obowiązkiem poddania się szczepieniom ochronnym. Słuszność podjętych przez nich decyzji będzie miał swoje odzwierciedlenie w możliwości realizacji zadań zarówno w kraju jak i misjach zagranicznych.

Gotowość bojowa jest pojęciem wielowymiarowym. Oprócz wymiaru technicznego, organizacyjnego, szkoleniowego, planistycznego i wielu innych, jednym z najważniejszych elementów gotowości bojowej jest żołnierz, jego zdrowie, sprawność psychiczna i fizyczna. W tym zakresie dookreśliłyśmy więc medyczną gotowość bojową. Czy taką gotowość osiągniemy w przypadku dobrowolności szczepień ochronnych? Czy przyjęcie działań przeciwepidemicznych polegających na szczepieniach obowiązkowych będzie działaniem dotychczas niepraktykowanym i co gorsze nielegalnym?

Nic bardziej błędnego. Żołnierze byli poddawani szczepieniom obowiązkowym, jeśli kierowani byli na misje poza granicami kraju. Zakres tych szczepień określał zawsze Główny Inspektor Sanitarny Wojska Polskiego, co jest określone jako jego prerogatywy zawarte w art. 22a ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Zawsze istnieje również możliwość wydania stosownego rozporządzenia Ministra Zdrowia.

Organizacja szczepień w wojsku będzie bardzo dużym wyzwaniem, szczególnie że wojskowa służba zdrowia jest w stanie kompletnej niewydolności.

Przygotowania do tego przedsięwzięcia, już po wstępnych zapowiedziach zakupu szczepionej powinien wkroczyć w fazę realizacji.

W pierwszej kolejności należy dokonać ankietyzacji całego stanu osobowego SZ jak również pracowników cywilnych wojska w zakresie dobrowolnej gotowości poddania się szczepieniom ochronnym p/Covid-19.

W przypadku, gdy ścieżka dobrowolności nie osiągnie wymaganego a określonego przez epidemiologów, specjalistów chorób zakaźnych poziomu, wdrożyć szczepienia obowiązkowe.

Równolegle prowadzić prace organizacyjne w zakresie fizycznego przeprowadzenia szczepień. Jest to znaczące wyzwanie gdy uwzględnimy fakt, że w jednostkach wojskowych zostały zlikwidowane ambulatoria z izbami chorych i praktycznie nie prowadzi się działalności leczniczej. Głównym realizatorem szczepień spadnie na WOG-i, które ze względu na ich liczebność i obsadę personalną nie poradzi sobie z tym wyzwaniem.

Należy przypomnieć, że już od 2016 r. jednostki wojskowe nie będące jednostkami budżetowymi mogą być podmiotami leczniczymi. Należy więc, tam gdzie jest to możliwe utworzyć ambulatoria lub gabinety lekarskie, w których można by było dokonywać zarówno badań – kwalifikacji lekarskich do szczepień jak i ich wykonanie. Należy oszacować zasoby personelu medycznego posiadające uprawnienia do wykonywania szczepień ochronnych. Braki kwalifikacji uzupełnić na stosownych kursach.

Wyrazem rozsądnego przygotowania do organizacji szczepień w wojsku będzie stanowić rozpoznanie rynku w zakresie wykonania usługi szczepień.

Efektywność szczepienia jest bezwzględnie uzależniona od przyjęcia pełnej dawki szczepionki, która może składać się z dwóch podań. Należy więc wdrożyć wiarygodny system śledzenia, monitorowania i informowania pacjentów w taki zakresie, aby zapewnić po pierwszej dawce szczepionki możliwość otrzymania dawki drugiej, zapewniającej pełną ochronę.

Zaniechania w obszarze preparatywnym po raz kolejny obnażą dysfunkcje systemu kierowania i dowodzenia w SZ, a szczególnie w wojskowej służbie zdrowia, co będzie skutkowało przerzuceniem całego wysiłku realizacji szczepień na już i tak przeciążoną cywilną służbę zdrowia.

| PUBLIKACJE

Publikacja w ramach projektu NEPTUNE fundacji Stratpoints objęta jest prawami autorskimi.
Celem uzyskania licencji na cytowanie artykułu we fragmentach lub publikacji całości prosimy o kontakt:
publikacje@stratpoints.eu

www.stratpoints.eu